

การเปรียบเทียบวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานบริหารวิชาการระหว่าง
ผู้บริหารหญิงและชายโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร

นางพลอย วังศ์วิบูลย์ชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 973 - 634 - 032 - 8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16834616

A COMPARISON OF DECISION MAKING METHODS IN ACADEMIC
ADMINISTRATION BETWEEN FEMALE AND MALE ADMINISTRATORS
IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
DEPARTMENT of GENERAL EDUCATION , BANGKOK METROPOLIS

Mrs. ploy Wongvibulchai

A Thesis Submitted in Partail Fulfillment of Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

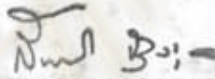
ISBN 973 - 634 - 032 - 8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานบริหารวิชาการระหว่างผู้บริหารหญิงและชายโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

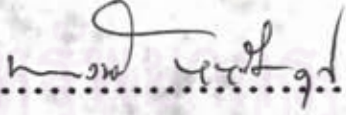
โดย นางพลอย วงศ์วิบูลย์ชัย
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์

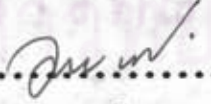

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ อุงสุวรรณ)

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภัฏนิภา คุปรัตน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พลอย วงศ์วิบูลย์ชัย : การเปรียบเทียบวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานบริหารวิชาการระหว่างผู้บริหารหญิงและชายโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร (A COMPARISON OF DECISION MAKING METHODS IN ACADIMIC ADMINISTRATION BETWEEN FEMALE AND MALE ADMINISTRATORS IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, 196 หน้า. ISBN 973-634-032-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวิธีตัดสินใจสั่งการในงานบริหารวิชาการระหว่างผู้บริหารหญิงและชายโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร สังกัดแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 113 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 95 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.07

ใช้ทฤษฎีการตัดสินใจสั่งการของ Vroom และ Yetton (1973) เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ข้อมูลนำเสนอเป็นความถี่และร้อยละ เปรียบเทียบวิธีการตัดสินใจโดยการทดสอบด้วย ไค-แอสควร์

ผลการวิจัยพบว่าในงานบริหารวิชาการ ผู้บริหารทั้งหญิงและชายส่วนใหญ่เลือกวิธีที่ 5 คือ "ผู้บริหารประชุมอภิปรายปัญหา ประเมินทางเลือกร่วมกับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา แล้วทำการตัดสินใจให้ความเห็นสอดคล้องกัน" สรุปได้ว่าวิธีการตัดสินใจในงานบริหารวิชาการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โดยเฉพาะงานบริหารวิชาการ และยังสามารถบอกถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารหญิงและชายว่าเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย

ศูนย์วิจัยทรัพยากรชีวภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....

๔..... 2538

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

๔..... ๒๕๓๘.....

C741585 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : DECISION MAKING / FEMALE AND MALE ADMINISTRATORS IN SECONDARY SCHOOLS / BANGKOK METROPOLIS

PLOY WONGVIBULCHAI : A COMPARISON OF DECISION MAKING METHODS IN ACADIMIC ADMINISTRATION BETWEEN FEMALE AND MALE ADMINISTRATORS IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. NOPPONG BUNYAJITRADULYA, 196 PP. ISBN 973-634-032-8

The purpose of this research was to study a comparison of decision making methods in acadimic administration between female and male administrators in secondary schools, Bangkok metropolis. One hundred and thirteen administrators was selected to be population for this study. Ninety-five questionnarirs were received (84.07 percent).

Vroom and Yetton's models of decision making (1973) was used to instrument, Constructed by researcher. The data were analyzed by frequency and percentage. Compared by Chi-Square Test.

The research results found that the decision making of administrators in acadimic tasks in element area, which compost of sixty-eight items of job performance between female and male administrators. It was not significant different at .05 (level of confidence). They were make decision by "They share the problem with subordinates group. Together their generate and evaluate alternatives and attempt to reach agreement on a solution".

The findings indicated that teacher participation was high level in acadimic administration. Female and male administrators's behavior were democratic leadership styles.

ศูนย์วิจัยและพัฒนาบริหารงาน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา บริหารการศึกษา

๒๕๓๘

ลายมือชื่อนิติกร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

๒๕๓๘

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้เพราะความร่วมมือและความกรุณาจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้การดูแลให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน อาทิ นางคุณฎี พงษ์ศาสตร์ (ผ.อ.โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี) นางพิศवास ยุติธรรมดำรง (ผ.อ.โรงเรียนปทุมธานีนั้นทมูนิบารุง) นายวินัย วัฒนรัฐ (ผู้เชี่ยวชาญกรมฯ) นายสมชาติ รัตนถาวร (เลขานุการกรมฯ) นายวิรัช บุญนำ (ผ.อ.กองการเจ้าหน้าที่) และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือวิจัย รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย และงานวิจัยนี้จะไม่สามารถสำเร็จได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการโรงเรียนในกรุงเทพมหานครทุกท่าน

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาบริหารการศึกษา ดร.สุรางคณา มัชฌยานนท์ พลตำรวจตรีรัชชัย พรหมประสิทธิ์ (ผู้บังคับการตำรวจนครบาลธนบุรี), อาจารย์ศุภชัย ไชยสิทธิ์ เพื่อนๆ น้องๆ ร่วมสาขาบริหารการศึกษา, ข้าราชการในกองการเจ้าหน้าที่ เพราะทุกท่านที่กล่าวมามีส่วนในการทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ต้องขอขอบคุณวาทาอากาศเอก วิษณุ วงศ์วิบูลย์ชัย คุณทิพประทุม รุ่งโรจน์ คุณวรุณ ศิริพงษ์พันธ์ และหลายๆ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการติดตามเก็บข้อมูล และให้กำลังใจในการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พลอย วงศ์วิบูลย์ชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ค
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
ลำดับขั้นการเสนอวิจัย.....	9
บทที่ 2 วรรณคดี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การตัดสใจสังการ	
หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการตัดสใจ.....	13
ประเภทของการตัดสใจสังการ.....	14
หลักในการตัดสใจสังการ.....	17
กระบวนการตัดสใจสังการ.....	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
องค์ประกอบในการตัดสินใจสั่งการ.....	30
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจสั่งการ.....	31
วิธีการตัดสินใจสั่งการ.....	46
อุปสรรคในการตัดสินใจสั่งการ.....	53
2.2 การมัธยมศึกษา	
ความหมายของการมัธยมศึกษา.....	58
หลักการจัดการมัธยมศึกษา.....	59
แนวคิดเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา.....	60
หน้าที่ของการมัธยมศึกษา.....	60
การมัธยมศึกษาในประเทศไทย.....	61
การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	62
บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	63
การบริหารงานวิชาการ.....	64
- ความหมาย.....	64
- หลักการบริหารงานวิชาการ.....	64
- ขอบข่ายงานวิชาการ.....	68
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
งานวิจัยในประเทศ.....	73
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	76

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	81
ประชากรในการวิจัย.....	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
การสร้างเครื่องมือ.....	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ลำดับขั้นการนำเสนอข้อมูล.....	86
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	87
ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ	
- หากความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานบริหาร วิชาการ.....	91
- หากความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษากับวิธีการตัดสินใจสั่งการใน งานบริหารวิชาการ.....	132
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	143
วิธีดำเนินการวิจัย.....	143
สรุปผลการวิจัย.....	145
การอภิปรายผล.....	150

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	155
รายการอ้างอิง	158
ภาคผนวก	
รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	165
หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ.....	171
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	176
ตัวอย่างเครื่องมือ.....	177
ประวัติผู้วิจัย.....	196

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางการบริหารของโอเวนส์.....	43
2	ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการตัดสินใจสั่งการกับภาวะผู้นำ.....	57
3	จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปจำแนกตาม เพศ.....	87
4	ตารางเปรียบเทียบจำนวนร้อยละและค่า ไค-สแควร์ของวิธีตัดสินใจสั่งการรายข้อในงานวางแผนวิชาการ แยกตามเพศ.....	91
5	ตารางเปรียบเทียบจำนวนร้อยละและค่า ไค-สแควร์ของวิธีตัดสินใจสั่งการรายข้อในงานจัดแผนการเรียน แยกตามเพศ.....	94
6	ตารางเปรียบเทียบจำนวนร้อยละและค่า ไค-สแควร์ของวิธีตัดสินใจสั่งการรายข้อในงานจัดตารางสอน แยกตามเพศ.....	95
7	ตารางเปรียบเทียบจำนวนร้อยละและค่า ไค-สแควร์ของวิธีตัดสินใจสั่งการรายข้อในงานจัดครูเข้าสอน แยกตามเพศ.....	103
8	ตารางเปรียบเทียบจำนวนร้อยละและค่า ไค-สแควร์ของวิธีตัดสินใจสั่งการรายข้อในงานจัดการเรียนการสอน แยกตามเพศ.....	107
9	ตารางเปรียบเทียบจำนวนร้อยละและค่า ไค-สแควร์ของวิธีตัดสินใจสั่งการรายข้อในงานพัฒนาการเรียนการสอน แยกตามเพศ.....	111
10	ตารางเปรียบเทียบจำนวนร้อยละและค่า ไค-สแควร์ของวิธีตัดสินใจสั่งการรายข้อในงานพัฒนาครูทางด้านวิชาการ แยกตามเพศ.....	116
11	ตารางเปรียบเทียบจำนวนร้อยละและค่า ไค-สแควร์ของวิธีตัดสินใจสั่งการรายข้อในงานจัดกิจกรรมนักเรียน แยกตามเพศ.....	119
12	ตารางเปรียบเทียบจำนวนร้อยละและค่า ไค-สแควร์ของวิธีตัดสินใจสั่งการรายข้อในงานวัดและประเมินผลการเรียน แยกตามเพศ.....	122

สารบัญตาราง (ต่อ)

13	ตารางเปรียบเทียบจำนวนร้อยละและค่า ไค-แอสควาร์ของวิธีตัดสินใจสั่งการรายชื่อในงานทะเบียนนักเรียน แยกตามเพศ.....	127
14	ตารางเปรียบเทียบจำนวนร้อยละและค่า ไค-แอสควาร์ของวิธีตัดสินใจสั่งการรายชื่อในงานประเมินผลงานวิชาการ แยกตามเพศ.....	130
15	แสดงค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานวางแผนวิชาการ แยกตามเพศและวุฒิการศึกษา.....	132
16	แสดงค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานจัดแผนการเรียน แยกตามเพศและวุฒิการศึกษา.....	133
17	แสดงค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานจัดตารางสอน แยกตามเพศและวุฒิการศึกษา.....	134
18	แสดงค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานจัดครูเข้าสอน แยกตามเพศและวุฒิการศึกษา.....	135
19	แสดงค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานจัดการเรียนการสอน แยกตามเพศและวุฒิการศึกษา.....	136
20	แสดงค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานพัฒนาการเรียนการสอน แยกตามเพศและวุฒิการศึกษา.....	137
21	แสดงค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานพัฒนาครูทางด้านวิชาการ แยกตามเพศและวุฒิการศึกษา.....	138
22	แสดงค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานจัดกิจกรรมนักเรียน แยกตามเพศและวุฒิการศึกษา.....	139
23	แสดงค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานวัดและประเมินผลการเรียน แยกตามเพศและวุฒิการศึกษา.....	140
24	แสดงค่าร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานทะเบียนนักเรียน แยกตามเพศ	

สารบัญตาราง (ต่อ)

	และพฤติกรรมการศึกษา.....	141
25	แสดงคำร้อยละของวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานประ เมีนผลงานวิชาการ แยกตาม เพศและพฤติกรรมการศึกษา.....	142

แผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1	แสดงกระบวนการตัดสินใจ.....	21
แผนภูมิที่ 2	แสดงกระบวนการตัดสินใจ.....	22
แผนภูมิที่ 3	วงจรปฏิบัติการของการตัดสินใจ.....	29
แผนภูมิที่ 4	ลำดับชั้นของความต้องการของมนุษย์.....	35
แผนภูมิที่ 5	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ.....	39
แผนภูมิที่ 6	แสดงพฤติกรรมการบริหารของผู้นำ 7 แบบตามการใช้อำนาจ.....	50

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย